

TRÁI ĐẤT ĐANG NÓNG DẦN LÊN

Tôn Nữ Thu Thủy

Trái Đất Đang Nóng Dần Lên
thơ Tôn Nữ Thu Thủy
chịu trách nhiệm xuất bản: Nguyễn Kiên
chịu trách nhiệm bản thảo: Ngô Văn Phú
biên tập: Ý Nhi / sửa bản in: Huỳnh Văn Dung
Trình bày: Trần Hữu Dũng
bìa: Nguyễn Trung
phụ bản: Hoàng Tường, Lê Ký Thương
Luu Hồng Cúc
nhạc: Hồ Văn Thành, Nguyễn Tuấn Kiệt
Hội Nhà Văn xuất bản năm 1991

*phụ bản : Trên Cầu Trường Tiền
của Lê Ký Thương*

Vàng Hoa Đỏ

em đi qua cửa thành
một dòng sông trôi mãi
một vùng đứng lại
gió trên cây nói gì

cuối thu, hoa ở đâu ?
cảnh xanh khắc khổ quá
trở mình từng chiếc lá
không đọng giọt nắng ngày

mùa đông ơi, hoa đâu ?
đất nâu và gió tím
ai trả lời thay được
những chiếc rế im lìm

bỗng còn một buổi chiều
để thấy chiều vàng lấm
trời đất chợt bàng hoàng
một vàng hoa lửa thắm

ôi hoa sao như người
như điều anh nuôi giữ
như điều anh đã ngỡ

để lòng em không nguôi
1987

Sao Tiếng Chim Mại Vẳng Lại

vẳng lại những tiếng chim se sắt
ở cuối trời
thằng thốt đánh thức
tháng ba
khung cửa trẻ tươi
những tiếng chim tha thiết
đậu lại trái tim em và người

tháng ba
sợi khói đã bay mất
ngoài cuộc đời

sao tiếng chim mãi vẳng lại
se sắt
dịu dàng gây thương tích

sao tiếng chim mãi vẳng lại
ngày qua đã mất
dòng tóc đã chia
niềm vui thành một nỗi niềm khác
không cùng
1990

Em Đi Tìm Chính Em

tặng N.T.Như Phước

lẽ nào đã rất muộn
khi nói về nỗi buồn
trời vẫn trời rục rờ
buốt giá một niềm riêng

em đi tìm chính em
thời gian vừa rơi khẽ
vàng trắng khuyết trong em
đầy nỗi đau được mất

em đi tìm chính em
ở trong anh một nửa
nơi đâu đời gặp gỡ
nơi đâu đời cách chia ?

nhỏ bé một mình em
đất rộng dài xa lắc
bụi hồng và cánh chim
gió mịt mùng giấu mặt

em đi tìm chính em
kiệt cùng và giàu có

nếu không còn gì nữa
em không còn là em
chỉ như một viên sỏi
chỉ như một bóng đêm...

1989

Bày Tỏ

những cơn mưa đã khóc
khi còn dài dằng trong ta bao con đường lầy lội

biển đã khác
khi ta bắt gặp những mảnh vụn con thuyền

bài hát ấy đã khác
khi ta từng lãng quên

vàng trắng đã khác
khi nỗi tỉnh táo trong ta đã trở thành đắng cay

ngọn lửa đã khác
khi ta quá vội vàng với bếp lửa mỗi ngày

nhưng anh của em
mọi điều cùng anh
không khác

1988

Còn Lại Đêm

còn lại đêm tiêu tuyết *
một chút trời sao đó
căn phòng giữa muôn vàn căn phòng
một sự vắng mặt không có gì khác nữa

không thể tìm một lời
nơi ghé ngồi nơi bức tranh đã cũ
không thể có bóng người
như lá gân kê bên lá

cánh cửa khép
như một sự lặp lại mà em muốn quên đi
nếu anh biết
đêm những cơn gió dịu dàng về

1989

**tiết trời lạnh đầu mùa đông*

Anh Là Âm Nhạc

khi em trở thành con thuyền phiêu du trên biển
giữa sóng đùa – xô đẩy ít curu mang
anh hãy là khúc nhạc miền quê vời vợi
gọi em về như một kẻ hành hương

khi em trở thành bức tường khô trắng
sau những giấc mơ, những hi vọng đã tàn
anh hãy là bản vĩ cầm da diết
đội vào tường và tường cũng âm vang

khi em thấy mình như mùa lá úa
giữa nắng trưa gió bụi bão bùng
anh hãy là ngàn giọt đàn thắm thiết
đánh thức em những mùa lá từng xanh

nếu mai kia em là bờ lau sậy
trắng góc trời cùng mây nước lặng im
anh hãy là gió trăm năm còn hát
để em biết mình còn có một trái tim

1989

phụ bản : Sông Cũ của Lưu Hồng Cúc

Không Lạc Lối

những con đường mở ra những thế giới mở ra
em đi
dù đôi khi không kịp nhớ
dù đôi khi như lạc
trên những đường chi của đất đai rộng lớn vô cùng

có điều em biết rằng
anh cũng là một xứ sở mênh mông
mà em chẳng sợ mình lạc lối
1989

Mùa Xuân

đã thấy mùa xuân trong mây trắng ấy
mùa xuân trên tiếng gió qua ngang
con đường anh đi dài hơn tay vẫy
ở bên em ngày chớm nắng vàng

đất trời kia có điều gì sẽ nói
sao lại là những vẻ ấy quanh em
cây rung như mừng, chim kêu như vội
có thể nào dừng lại trái tim

em rào bước vào buổi mai trong suốt
buổi mai riêng của lối phố đông người
những người thợ lướt qua, những mắt cười ở lại
thành phố xanh chạm khắc chân trời

em bên biển, biển như không là biển
đáy mắt của đời nén chặt mông mênh
những con thuyền không còn yên ngủ
hàng dương như trẻ lại với mình

xin gửi anh xin gửi anh những gì đẹp nhất
một mình em không mang nổi mùa xuân

thơ in dưới dòng nhạc của Nguyễn Tuấn Kiệt

Đôi Mắt Của Bể

một chút hoa vàng lặng lẽ
lâm xáo động cả mùa thu
huống gì đôi mắt của bể
nhìn ta suốt cõi sương mù
1990

Khoảng Vắng

những chiếc cốc không ai buồn uống

giá sách nằm hững hờ
tờ báo rơi như quá khứ
gió bên ngoài không báo hiệu câu thơ
ánh sáng ấy đã xa em
chỉ còn ngọn đèn sáng
soi rất rõ hai bàn tay nằm yên
tiếng tắc lười của con thằn lằn
nụ cười ấy đã xa em

còn bức tường màu hồng
đằng sau là không gian
thiếu đi phép màu thu ngắn
bao bàn ghế bỗng im lìm bí ẩn
đêm dài sâu trong khoảng vắng của đời
những que củi đã cháy đã tắt
tàn tro không sưởi ấm được người
1990

Tin Và Nhạc

13g00, bão, nguy cơ chiến tranh
lao động thừa, nạn lừa đảo...

như gỗ bị vết khắc
trái tim trong cõi đời này

13g5ph, nhưng đó là sự thực được cứu chuộc
âm thanh dẫn ta đi
phía mặt phẳng, chiều cao vĩnh viễn

dù bốn tiếng gõ
định mệnh thách đố
Beethoven
con lóc vẫn cuộn lên
xoáy tròn niềm vui qua đau khổ

đồng quê giao hưởng
mùa hạ róc rách tràn trề
đỏ thắm niềm say mê
suối, cơn giông, mặt trời nở
thẳng thốt những cành cây khô gãy
mưa gõ vào cửa kính
phác họa Vivaldi
nổi cô đơn trong sạch
niềm lạnh giá cao vời

khi mùa xuân rùng mình trở lại
cây tuyết diêm hoa
trăm cái chuông cung bậc Tchaikovski ngân nga

như gỗ bị vết khắc
trái tim trong cõi đời này
nhưng có dòng nhạc nào
không vang lên từ trái tim nhiều đau khổ ?
1991

Những Vỏ Sò

óng ánh và lao xao
cùng với hoa với cát, mặt trời
những vỏ sò ngọc châu tuổi nhỏ

khi tôi lớn lên từ chối những con đường quen thuộc
vỏ sò cũng là biển cả

khi tôi nhận ra chính mình
với những buồn đau căm ghét
vỏ sò chỉ là vỏ sò
sắc nhọn cứa vào bàn chân tôi bước qua
1988

Chân Dung

1.
khói thuốc tỏa
trên mặt bàn
ly café nâu buồn
nắng úa

sau lưng
cánh đồng thơ
tình yêu và khổ đau không cùng tận

chân dung anh không tự thấy
còn trong lòng người đọc

2.
gửi Trinh Tiên

em một nửa ban ngày

mặt đất dẫm ánh sáng
thắm tươi lá cây
những con đường dẫn bước
mỉm cười nắng vàng
ủ chín
dâng hương

nửa ban đêm
khung cửa lặng lẽ nhất
khoảng tối lãng quên và nhớ
khoảng tối đón đau, thương cảm
chân trời vừa sinh ra
1990

Ghi Nhận

luôn nấu mình trong lớp vỏ
óc sên
ăn dần những chồi lá tơ non

chẳng về đâu
con nhện xám
giăng mãi sợi tơ chùng
không bắt được chút gì trong ngày tháng

đợi mùa hoa
những con bướm
khô trên nền đất

bên những con vật không cánh
những nỗi buồn giăng tơ
những kiếp đời tan rã
có những con chim yến đang thổ huyết xây tổ đời mình
sớm mai
1989

Đọc Đường

có phải đây là bầu trời trong tranh
con đường, cái quán trong thơ Hồ Xuân Hương ?*
bên kia là đâu, chưa ai biết tên gọi
đất nơi này thật hắt hiu

tôi đã ngồi sau một vệt nắng xanh

từ hướng nào gió thổi
một người móm mém
rót cho tôi ly trà
rưng rưng mùi nhang khói từ sâu thẳm
quán lá và tâm ảnh người con chết
trận biên giới, 1988
người mẹ già
cười như khóc
bán nước
nhớ con
buổi sáng vẫn lặng lẽ, bình thường

nơi tôi một lần qua
biết có khi nào trở lại
1989
**đường đi thiên theo, quán cheo leo (Quán Khánh)*

Bài Hát Của Một Con Chim

giữa hai bờ mờ tỏ
giữa chiều hôm sớm mai
tôi hát điều có thể
đời xanh hay mộng dài

tôi chẳng tiếc tàn cây
chẳng lạ gì gai nhọn
vực thẳm dưới trời xanh
bay đi là số phận

tôi mãi mãi bay đi
nhẹ nhàng như làn gió
có thể một niềm vui
có thể rồi tan nát

mãi mãi là khát khao
tôi bay và chất chứa
một chút gì ấm êm
sau giọt nước mắt ứa
một chút gì yêu thương
ngoài bão giông giăng xé

giữa hai bờ mờ tỏ
một cái chằm chưa phai
tôi bay, dấu sao nữa
đời xanh hay mộng dài
1990

Người Vá Thuyền

tôi luôn đi trên biển
mà không để gì hiểu hết biển
con thuyền tôi yêu mến
nhưng biển đã làm vỡ con thuyền rồi

ôi con thuyền vỡ
cái còn lại thuộc về đời tôi

tôi biết
không để gì ngòì lại với những tiếng gõ
chất chứa trên vân gỗ rã rời

tôi vá lại con thuyền
như người ta chỉ có thể sống với niềm hy vọng
dù ngày mai là cửa biển
tùy thuộc biển
con thuyền vẫn mãi mãi ruỗi rong
1990

Que Diêm

1.
tôi chỉ mới sống một nửa
khi chưa cháy
cho người

2.
rực rỡ, nhảy nhót
trong cơn thiêu đốt
cái giá phải trả
hay niềm vui ?

3.
có một cái gì
còn sống trong người
không phải que diêm
không phải là ngọn lửa
1991

Nhật Ký

thành phố một cái túi trộn lẫn
tôi đi, chen chúc
một con đường lớn ngoảnh nhìn một hẻm nhỏ
những ngôi nhà lớn che khuất những căn nhà ổ chuột
có ai đang ăn trưa trong nắng
có ai ngủ trên cang xe ba gác
có ai đào bới trong rác
không thấy bóng mình trên kính nước đen
có một người điên lang thang làm cho người khác chột tỉnh táo hơn
trời vẫn xanh vô tình
gió bụi người đi
đá sỏi người đi
nào ai biết, *ngày sau sỏi đá...**

thành phố một cái túi trộn lẫn
vẫn còn có những đôi mắt luôn nhìn thấy
sự cách biệt của cái còn lại và cái mất đi
một chiều dày được tính bằng niềm vui và nỗi buồn phiền
từ tranh, từ nhạc, từ những dịch vụ, sắc màu, quần áo, từ những vang động
có thể thừa hy vọng
nhưng có thể nào thừa ảo tưởng
trước sự lạc bước, hụt hơi
trước sự bắt đầu...

thành phố một cái túi trộn lẫn
sao chưa tìm gặp được trưa nay
ôi cái nét phẳng xa xanh mỏng mảnh điềm tĩnh kia
biển...

1990

** ngày sau sỏi đá cũng cần có nhau (Trịnh Công Sơn)*

Gặp Bạn Giữa Chợ

chợ Đầm người đi như sông trôi
bỗng nhận ra nhau với mắt cười
chúng ta là một điều còn lại
giữa chợ, hàng kia đã bán rồi
1987

Bức Tranh Đã Bán

buổi chiều chưa phai
nốt nhạc mắt tím
thời gian còn xanh như tóc dài

những âm vang hồng xám vàng nâu lục tía
địu dàng rung chuyển
choáng váng
tôi chìm trong nhạc, nhạc tan trong tôi
có nhiều thiếu nữ chơi đàn nhưng chỉ có một thiếu nữ chơi đàn như vậy
có nghìn âm vang vĩ cầm nhưng chỉ có những âm vang vĩ cầm như vậy

nhưng em mong manh thế kia
“bức tranh đã bán”
vừa gặp đã chia lìa
1988

Ký Ức Buổi Sáng

làm sao có được niềm thanh thản
hoa vàng sớm nở có ai trông
mùa thu lá rụng vào đầu đó
tiếng guốc tôi qua vội mặt đường

một trận mưa mù không đúng lúc
mảnh tường chợ cũ ó hoen thêm
nơi đây từng tiếng ho khúc khắc
ai gầy như ngọn cỏ vườn hoang

cho đến bao giờ, bao giờ khác
đời sống khuất lấp những nụ cười
người xe qua vô tình như trước
có người đứng lặng giữa dòng trôi

và như không thể nào khác nữa
những dấu chấm than điểm ngang trời
Nguyễn Du còn sống trong lời khóc
mảnh chiếu bên đường, cọng rau rơi

tôi chẳng tìm tôi chẳng trốn tôi
bàn tay rất lạnh giữa mưa rơi
khi tôi đứng nép vào hiên xám
trang báo cũng đầy những tiếng kêu
tháng 10-1988

Sông Cũ

dòng sông mang khuôn mặt ai
đẹp dịu hiền
để con thuyền mắc cạn

sông mang mắt buồn của mẹ
ngày nắng hạn ngày mưa bão
để con thuyền không trôi được

dòng sông giận dữ
sao cỏ rêu vàng hoe, sao đôi bờ cứ già
sao người như xác ve ?
để con thuyền bị đắm

sông hỏi mình
bao giờ chảy nhanh bao giờ đến ?
để con thuyền chòng chành thao thức
1988 Kim Long

Giấc Mơ

nhều trẻ em mang nét mặt người già
vàng trán nhăn ưu tư môi mệ
đi như mộng du ngồi như hóa đá

những người lớn lại hóa thành con trẻ
bi bô chơi trò nhào lộn ném dây
trượt bắt nhau trên chiếc cầu tuột bóng bẩy

ôi giấc mơ khiến thấy mình như có lỗi
trước nụ cười của em bé ngây thơ
1988

Biển Trong Em

biển
những chớp mắt xanh
giữ hộ mãi mãi
giấc mơ
những ngã đường kỳ ảo
luôn có bến bờ nào
chưa đến được

biển
bờ ngực thờ
trẻ như mỗi yêu đời
như hiện tại
mong manh nắng đang qua

biển
cửa mở
của hạt cát
của dã tràng
của cây dương oản gốc
cánh cửa chôn chặt
dưới đáy
nghìn năm thế giới thét gào lặng im

biển
mảnh kính vỡ phản hồi
của em
những bước chân những vỏ ốc
tụ rồi biến tan
1991

Với Lá Gần Kề

có khi đời khô
như một hạt bụi
lá vẫn còn đây
lá níu tay người

ơi lá gần kề
ơi lá xanh tươi
có một chút lửa
tôi thấp cho tôi
đêm trôi lặng lẽ
còn tiếng thì thầm
đầu ngày vắng vẻ
mắt lá đợi mong

tôi về nơi đâu
lá đưa tay vẫy
biết trái tim đau
lá lá run rẩy
cuộc đời đổi thay
lá còn mãi mãi
dịu dàng vòng tay
nơi tôi ở lại
1988

Trên Cầu Trường Tiền

về với cầu bên phố
mùa thu ngập bước chân
em gần với trời rộng
xa một chút bụi trần

bờ xưa còn đôi nét
đâu thực mộng buồn vui ?
một vầng mây đáy nước
đăm đăm mắt xa vời

sông trôi như tìm kiếm
chớp mắt, mây chiều rồi
dấu tích gì trên nước
tìm vô vọng mà thôi

em dừng trong mỗi bước
nghe vô hạn quanh mình
chỉ trái tim giữ được
dấu khắc dài trăm năm
1990

Biển Khúc

mưa rơi mưa rơi
dịu dàng
ký ức mờ hơi nước
tôi vẽ lại một gương mặt
mưa vỡ
đau buốt

có những gì
sâu âm thầm
và chẳng hề tỏ lộ
ngày ấy
còn đây

đời sống
dòng sông nước cuốn

kỷ niệm đá khô
làm sao
tôi vẫn trôi qua

buổi chiều chờ đợi
đó là thời gian của tháng ba

con chim hót nhớ mong
trên mái xám
tôi nhìn
bức tường rêu
mùa xuân qua

đôi mắt
đêm
mưa rơi
chỉ còn lại những gì bắt gặp
thăm thiết
mưa rơi
1989

Trái Đất Đang Nóng Dần Lên ?

anh nói về tin tức mới đọc
buổi sáng còn lẩn trên từng mái nhà
những con đường chúng ta đi qua
đẹp tuyệt vời mang tên Nguyễn Huệ, Đồng Khởi
giấu trong lòng ngày qua và những bước chân in vết
anh nói về kiến trúc phía trước
trong khói thuốc lá bay, em nhìn những ngã ba
 ngã tư rộn rịp, màu sắc
có họa sĩ đã vẽ lại
 vì không thể chỉ nhìn thấy chúng một lần
anh nói về chiến tranh như một nỗi ám ảnh
những đổ vỡ
những người đã chết
người sống nào ngậm cười ?
chính lòng ta là xứ bị tàn phá nhiều nhất *
câu ấy chưa trôi qua
nhưng chúng ta vẫn còn có nhau
như những đôi tình nhân trên vỉa hè đang có nhau
café cho người trầm ngâm, nhàn rỗi
thức ăn cho ai đói lòng
những cuộc xe cho kẻ vội vã
hạnh phúc dọn mình trên cái giá bi hài, bí ẩn tháng năm

anh nói với em về mẩu tin kia
khi em vẫn đi bên anh
buổi sáng còn xanh em khẽ hát
dầu trái đất đang nóng dần lên gây ra ngập lụt
 gây ra một mùa đông bất thường

đầu năm 1991

**câu thơ của G.Ungaretti, nhà thơ Ý (1888-1970)*

Dòng Sông Khoảnh Đời

bên dòng sông những điều chưa nói hết
nghe chiều phai nỗi buồn dâng mắt ai
đi về đâu khi ánh nắng dần tắt
ta lặng im trong nỗi đau còn đây
bão tố ngập tràn lòng lang thang trong chiều nắng
ánh mắt nào độ lượng đưa ta qua nỗi đau
đã lắng tìm nụ cười nhưng sao tìm lạnh buốt
cúi xuống đời một lần khi sông vẫn còn trôi

ta lặng nghe đời qua bao nuối tiếc
đi về đâu dòng sông vẫn mãi trôi
đôi bàn tay đong buốt giá trời vắng
ta lặng im trong nỗi đau còn đây
sóng vẫn dội vào bờ sao em xa nhìn sóng
vắng bóng một nụ cười đưa ta qua nỗi đau
những sáng cùng những chiều ta qua trên bờ vắng
cúi xuống đời một lần khi ta vẫn chờ mong

*thơ in dưới dòng nhạc của Hồ Văn Thanh.
ca khúc chính trong phim: Nơi Dòng Sông Dừng Lại*

Trên Dòng Nhạc Của Th.

anh cúi xuống
trên giấc mơ đời thật dài
một cái bóng
cô đơn, hòa nhập hôm mai

những dòng nhạc dâng lên
em chạm với suối nguồn
cùng đời trong từng tiếng gọi
cuộc đời trong mỗi giọt sương

những dòng nhạc dâng lên
em đi như sông ra biển
trăm năm khoảnh khắc thương cảm
non cao hiểu thấu vực thẳm

trên cùng cung bậc xẻ chia
tim em nhớ vết tro tàn
mùa đông người đốt bản thảo
hơ bàn tay buốt vô vàn

bao niềm tỏ lộ của anh
âm vang là cả đời người
có bờ em chưa đến được
làm sao nói hết thành lời
1990

Có Một Sớm mai

lặng lẽ như sự lặng lẽ quý giá
sau bóng đêm ngày xưa xanh
và những bước chân mênh mang
không đuổi kịp giấc mơ vừa chớm

em bước đi
có con đường không phải là con đường có sẵn
có ngọn lửa sinh ra từ đóa hoa một mình đỏ thắm
có những góc phố này hẳn những khuôn mặt thân yêu

em bước đi
có gì ảo diệu
nắng đã vàng
như thể nắng vàng lần cuối

em bước đi
như không mang nổi trái tim mình
lặng lẽ rục rờ
1990

phụ bản trái đất đang nóng dần lên của Hoàng Tường

mục lục 1.vàng hoa đỏ/ 2.sao tiếng chim mãi vắng lại/ 3.em đi tìm chính em/ 4.bày tỏ/
5.còn lại đêm/ 6.anh hãy là âm nhạc/ 7.không lạc lối/ 8.nhạc mùa xuân/ 9.đôi mắt của bề/
10.khoảng vắng/ 11.tin và nhạc/ 12.những vỏ sò/ 13.chân dung/ 14.ghi nhận/ 15.dọc
đường/ 16.bài hát của một con chim / 17.người vá thuyền/ 18.que diêm/ 19.nhật ký/
20.gặp bạn giữa chợ/ 21.bức tranh đã bán/ 22.ký ức buổi sáng/ 23.sông cũ/ 24.giấc mơ/
25. biển trong em/ 26.với lá gần kề/ 27.trên cầu trường tiên/ 28.biên khúc/ 29.trái đất
đang nóng dần lên/ 30.dòng sông khoảng đời/ 31.có một sớm mai

Tôn Nữ Thu Thủy

Nhà thơ, tên thật **Tôn Nữ Thu Thủy**, sinh năm 1953 tại Huế, hiện cư ngụ tại Sài Gòn Việt Nam.

Thi phẩm đã in :

Dòng Sông Khoảng Đồi (in cùng Thu Hương và Khánh Mai, 1984), Viết Tặng Ánh Lửa (1988), Trái Đất Đang Nóng Dần Lên (1991), Hoa Hồng Xanh (1998). (Tác Giả Việt Nam – Lê Bảo Hoàng)